

2KSN กระบวนการนิเทศเพื่อส่งเสริม

การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒

นางสาวนุชนารถ ภูมาศ
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมือง ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและจุดเน้นการพัฒนาวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและศีลธรรมให้มีความทันสมัย น่าสนใจ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ควบคู่กับการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ และการเสริมสร้างวิถีของความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ จึงได้พัฒนานวัตกรรมการนิเทศ ติดตาม “๒KSN กระบวนการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒” เพื่อเป็นเครื่องมือในการนิเทศ กำกับ ติดตาม โครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา สามารถเพิ่มพูนความรู้แนวทางการออกแบบการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะ กระบวนการคิด แยกแยะด้านประวัติศาสตร์ รวมทั้งข้อเท็จจริงจากข้อมูลหลักฐาน มีฉันทะในการเรียนสามารถ นำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคม ได้เหมาะสมตามช่วงวัยของผู้เรียน

นางสาวนุชนารถ ภูมาศ

ศึกษานิเทศก์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
๑. ความสำคัญของผลงานนวัตกรรมที่นำเสนอ	๑
๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมาย	๑๑
๓. กระบวนการผลิตนวัตกรรมหรือขั้นตอนการดำเนินงาน	๑๑
๔. ผลการดำเนินงาน/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ	๑๔
๕. ปัจจัยความสำเร็จ	๑๕
๖. บทเรียนที่ได้รับ	๑๕
๗. การเผยแพร่/รางวัลที่ได้รับ	๑๕
๘. เงื่อนไขความสำเร็จ	๑๖
๙. ภาคผนวก	๑๗

ชื่อผลงาน 2KSN กระบวนการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒
ชื่อผู้พัฒนานวัตกรรม นางสาวนุชนารถ ภูมาศ
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์
โทรศัพท์ ๐ ๔๓๘๘ ๙๕๔๖ โทรสาร ๐ ๔๓๘๘ ๙๕๓๔
E-mail nootchanart@esdc.go.th โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๔๑๔ ๕๔๔๙

๑. ความสำคัญของผลงานนวัตกรรมที่นำเสนอ

๑.๑ ที่มาและความสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต

การศึกษาประวัติศาสตร์ด้วยการคิดวิเคราะห์และตีความจากหลักฐานต่างๆ ทั้งที่เป็นเอกสารชั้นต้น หลักฐานทางโบราณคดี และหลักฐานที่เป็นวัตถุพยานอื่นๆ ทำให้มนุษย์ในแต่ละสังคม ได้เรียนรู้เรื่องราวความเป็นมาของมนุษย์ในแต่ละสังคม ได้เรียนรู้เรื่องราวความเป็นมาของมนุษย์ในอดีตทั้งในแง่ความสำเร็จและความผิดพลาด ซึ่งส่งผลกระทบต่อสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้เป็นปัจจัยหนึ่ง ประกอบการตัดสินใจสำหรับการดำเนินการต่อไปในอนาคต ทั้งนี้ การใช้บทเรียนในอดีตเป็นกรณีศึกษา จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ และการยอมรับในความเหมือนและความแตกต่างของบริบทในแต่ละสังคม ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครองในแต่ละช่วงเวลา อันจะทำให้คนในสังคมเกิดความรู้สึกในความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีอัตลักษณ์ของความเป็นชาติร่วมกัน จนเกิดความสำนึกและความภาคภูมิใจในความเป็นคนร่วมชาติ

วิธีการศึกษาประวัติศาสตร์แบบคิดวิเคราะห์ยังเป็นกระบวนการสร้างภูมิปัญญา ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้ในสาขาวิชาอื่นๆ รวมทั้งการปรับใช้ในชีวิตประจำวัน อันนับเป็นการพัฒนาศักยภาพของผู้ศึกษาให้เป็นปัญญาชนของสังคม ครูประวัติศาสตร์จึงมีบทบาทที่สำคัญยิ่ง ในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจว่าประวัติศาสตร์คือความเข้าใจอดีต เป็นเรื่องของการถามเพื่อค้นหาคำตอบจากหลักฐาน มิใช่เพียงการเล่าเรื่องให้จดจำอย่างเดียวเท่านั้น ซึ่งจะทำให้ขาดการคิดวิเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง บรรยายภาคในห้องเรียนจึงน่าเบื่อหน่าย ส่งผลให้ผู้เรียนไม่เกิดการเรียนรู้ ขาดโอกาสสร้างคุณสมบัติของนักคิด และปัญญาชนได้

ด้วยความสำคัญของวิชาประวัติศาสตร์ดังกล่าว ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายและจุดเน้นการพัฒนาวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและศีลธรรมให้มีความทันสมัย น่าสนใจ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ควบคู่กับการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ และการเสริมสร้างวิถีของความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ จึงได้พัฒนานวัตกรรมการนิเทศ ติดตาม “2KSN กระบวนการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒” เพื่อเป็นเครื่องมือในการนิเทศ กำกับ ติดตาม โครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา สามารถเพิ่มพูนความรู้แนวทางการออกแบบการเรียนรู้

ประวัติศาสตร์ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะกระบวนการคิด แยกแยะด้านประวัติศาสตร์ รวมทั้งข้อเท็จจริง จากข้อมูลหลักฐาน มีฉันทะในการเรียนสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคม ได้เหมาะสมตามช่วงวัยของผู้เรียน

๑.๒ แนวคิด หลักการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับผลงานหรือนวัตกรรม สามารถอ้างอิงถึง แนวคิด หลักการ รูปแบบ วิธีการ ฯลฯ ที่นำมาใช้ในการออกแบบผลงานหรือนวัตกรรม

แนวคิดในการพัฒนาวิชาชีพครู

Professional Lieberman & Miller. (๑๙๙๒) ได้กล่าวไว้ว่า นับตั้งแต่ปี ๑๙๗๐ เป็นต้นมา การพัฒนาวิชาชีพครู จะเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการทำงาน และการพัฒนาโรงเรียน การพัฒนาครู คือการพัฒนาวิชาชีพ (Development As Staff Professional Culture Building) แนวคิดและรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครูเริ่มเปลี่ยนแปลงไป และได้สรุปแนวคิดในการพัฒนาวิชาชีพครูไว้ดังนี้

๑) โรงเรียน คือสถานที่ซึ่งครู คือนักวิชาชีพ เป็นผู้ซึ่งมีบทบาทสูงในฐานะผู้นำทางวิชาชีพ นักเรียนจะต้องได้รับการพัฒนาให้มีความสามารถทันความเปลี่ยนแปลง

๒) โรงเรียน คือผู้นำในการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ความเปลี่ยนแปลงใด ๆ ทางการศึกษาเริ่มขึ้นที่สถานศึกษา

๓) การพัฒนาวิชาชีพ เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของงานสอน และการวิจัยในชั้นเรียนของครูเป็นแนวทางใหม่ในการพัฒนาวิชาชีพไม่ใช่จำกัดอยู่เพียงไปร่วมโครงการ หรือการศึกษาจากชุดฝึก (Package)

๔) สถานที่ที่ครูจะพัฒนาวิชาชีพได้ดีที่สุดคือโรงเรียน

๕) การพัฒนาวิชาชีพที่มีประสิทธิผล คือการทำงานตามปกติ (Steady Work)

การพัฒนาการศึกษาใด ๆ จะเกิดขึ้นใน ๒ ลักษณะ ลักษณะแรก คือการเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการกำหนดมาจากภายนอก ลักษณะที่สอง คือ การเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากความตระหนักในการพัฒนาหรือแก้ปัญหาของครูด้วยตนเองภายในโรงเรียน การพัฒนาทั้งสองลักษณะ จะมีผลต่อครูและต่อการดำเนินงานของโรงเรียนแตกต่างกัน ในกรณีของลักษณะแรก ความเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการกำหนดมาจากภายนอก เช่น การให้ครูใช้นวัตกรรมใหม่นั้น ส่วนใหญ่ล้มเหลวหรือใช้เวลามากเกินความคาดหมาย เพราะส่วนใหญ่จะใช้วิธีการเชิงเหตุผลระดับสูงยิ่ง (Hyper-Rational Approach) ซึ่งไม่ให้ความสนใจคุณลักษณะพื้นฐานของครูว่า ครู คือ คน (People) และโรงเรียน คือ สถาบันสังคม (Social Constitution) (Wise อ้างถึงใน Sike, ๑๙๙๓) Fullan อ้างถึงใน Sike (๑๙๙๓) ได้เสนอแนะว่า การพัฒนาครูต้องเข้าใจในสิ่งต่อไปนี้

๑) ครู คือ บุคคล (Teacher As Person) คนที่มีอาชีพครูจะมีประสบการณ์ชีวิตที่แตกต่างกัน ประสบการณ์ชีวิตนี้เองที่มีอิทธิพลต่อความคิด ความเชื่อ และคุณลักษณะอื่น ๆ ครูที่มีอายุใกล้เคียงกันจะมีประสบการณ์การรับรู้ เจตคติ ความพึงพอใจ ความคับข้องใจ ความตระหนัก แรงจูงใจ คล้ายคลึงกัน แม้ว่ามีความแตกต่างกันบ้างตามลักษณะของโรงเรียน วิชาที่สอน และระบบบริหาร

๒) จุดหมายและเป้าหมายของครู (Teacher' Aims and Purposes) จุดหมายและเป้าหมายมีอิทธิพลต่อการรับรู้ และพฤติกรรมการปฏิบัติงานของคน ครูจะทำงานตามแบบที่ตนเองคิด เป็นอย่างที่ท่านเองต้องการเป็น โดยไม่สนใจว่าค่านิยมของตนจะถูกหรือผิด

๓) บริบทของงานและเงื่อนไข (Work Context and Condition) ความพึงพอใจของครูที่มีต่อบริบทของงานและเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ครูเผชิญ มีผลทั้งทางบวกและทางลบ กล่าวคือ อาจช่วยให้ครูทำงานได้มากขึ้น คุณภาพดีขึ้น หรืออาจทำให้เฉยเมย ต่อการพัฒนาไปเลย

๔) วัฒนธรรมการทำงาน (Work Culture) สถานศึกษาแต่ละแห่งมีวัฒนธรรมการทำงานที่แตกต่างกันเป็นผลมาจากความเชื่อ ค่านิยม คุณลักษณะของบุคลากร นักเรียน และชุมชน ซึ่งผสมผสานกับกฎ ระเบียบ และบรรทัดฐาน บุคคลสำคัญที่มีบทบาทสูงในวัฒนธรรมของโรงเรียนคือผู้บริหารจะสะท้อนความคิดความต้องการออกมาผ่านทางยุทธศาสตร์การบริหารที่ใช้วิธีการที่ผู้บริหารปฏิบัติต่อบุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ในการพัฒนาการศึกษานั้นจะต้องควบคู่กับการพัฒนาวิชาชีพของครูด้วยเสมอ เพราะเป็นการเปลี่ยนสภาพการทำงาน วิธีการทำงาน ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญ ความเชื่อ ความเข้าใจ และคุณภาพของการทำงานของครู ซึ่งจะกระทบไปถึงชีวิตส่วนตัว ครอบครัว สังคมของครูด้วยเช่นกัน การพัฒนาวิชาชีพที่มีประสิทธิผล คือ การทำงานตามปกติ โรงเรียนจึงเป็นสถานที่ที่ครูจะพัฒนาวิชาชีพได้ดีที่สุดบนพื้นฐานความตระหนักในการพัฒนาหรือแก้ปัญหาของครูด้วยตนเองภายในโรงเรียน

กระบวนการนิเทศ

กระบวนการนิเทศ (Process of Supervision) หมายถึง ขั้นตอนในการดำเนินงานและการปฏิบัติงานการนิเทศอย่างมีระบบ มีการประเมินสภาพการทำงาน การจัดลำดับงานที่ต้องทำ การออกแบบงาน การประสานงาน ตลอดจนการอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรที่จะมีความสอดคล้องกับรูปแบบของการนิเทศ จึงขอกล่าวถึงกระบวนการที่เป็นสากล ซึ่งประเทศไทยได้นำมาประยุกต์ใช้และพัฒนาเข้ากับกระบวนการ การนิเทศของไทยเอง ควบคู่กับกระบวนการนิเทศที่ไทยคิดและพัฒนาขึ้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

กระบวนการนิเทศ PIDRE (ดร.สงัด อุทรานันท์ . ๒๕๒๗) ประกอบด้วย

๑. การวางแผน (Planning : P)
๒. การให้ความรู้ความเข้าใจในการทำงาน (Informing : I)
๓. การลงมือปฏิบัติงาน (Doing : D)
๔. การสร้างเสริมกำลังใจ (Reinforcing :R)
๕. การประเมินผลการนิเทศ (Evaluating : E)

กระบวนการนิเทศของแฮริส เดิมแฮริสแบ่งกระบวนการไว้ ๕ ขั้นตอน คือ

กระบวนการวางแผน, กระบวนการจัดระเบียบงาน, กระบวนการนำ, การควบคุม และการประเมินผล ต่อมาได้พัฒนาให้มีความสมบูรณ์เหมาะสมกับการนิเทศมากขึ้น โดยเน้นการวางแผนการปฏิบัติงานมากกว่าการควบคุมงานเหมือนที่เคยแบ่งไว้ ทำให้มีขั้นตอนเพิ่มขึ้นเป็น ๖ ขั้นตอนดังนี้

๑. การประเมินสภาพการทำงาน (Assessing) เป็นกระบวนการศึกษาถึงสภาพต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลเพื่อเป็นตัวกำหนดการเปลี่ยนแปลง มีกระบวนการย่อยๆดังนี้

- การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อจะศึกษาถึงธรรมชาติและความสัมพันธ์ของเรื่องต่างๆ
- การสังเกตเป็นการมองสิ่งรอบตัวด้วยความละเอียดถี่ถ้วน
- การทบทวนเป็นการตรวจสอบสิ่งรอบตัวอย่างตั้งใจ
- การวัดพฤติกรรมการทำงาน
- การเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงาน

๒. การจัดลำดับความสำคัญของงาน (Prioritizing) เป็นกระบวนการกำหนดความสำคัญของงาน ตามเป้าหมายวัตถุประสงค์และกิจกรรมตามลำดับความสำคัญ ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้

- การกำหนดเป้าหมาย
- การกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะ
- การกำหนดทางเลือก
- การจัดลำดับความสำคัญของงาน

๓. การออกแบบวิธีการทำงาน (Designing) เป็นกระบวนการวางแผนหรือกำหนดโครงการต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยประกอบด้วยกระบวนการย่อยๆ ดังนี้

- การจัดสายงานเป็นการจัดส่วนประกอบต่างๆของงานให้สัมพันธ์กัน
- การหาวิธีการนำเอาทฤษฎี หรือหลักการไปสู่การปฏิบัติ
- การเตรียมการต่างๆให้พร้อมที่จะทำงาน
- การจัดระบบการทำงาน
- การกำหนดแผนในการทำงาน

๔. การจัดสรรทรัพยากร (Allocating Resources) เป็นกระบวนการกำหนดทรัพยากรต่างๆให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำงาน ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการย่อยๆ ดังนี้

- การกำหนดทรัพยากร ที่ต้องใช้ความต้องการของหน่วยงานต่างๆ
- การจัดสรรทรัพยากรไปให้หน่วยงานต่างๆ
- การกำหนดทรัพยากร ที่จำเป็นจะต้องใช้สำหรับความมุ่งหมายเฉพาะอย่าง
- การมอบหมายบุคลากร ให้ทำงานในแต่ละโครงการหรือแต่ละเป้าหมาย

๕. การประสานงาน (Coordination) เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับงาน เวลา วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกทุกอย่าง เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงบรรลุผล ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการย่อยๆ ดังนี้

- การประสานการปฏิบัติงานในฝ่ายต่างๆให้ดำเนินการไปด้วยความราบรื่น
- การสร้างความกลมกลืนและความพร้อมเพรียงกัน
- การปรับการทำงานในส่วนต่างๆให้มีประสิทธิภาพให้มากที่สุด
- การกำหนดเวลาในการทำงานในแต่ละช่วง
- การสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้น

๖. การอำนวยความสะดวก (Directing) เป็นกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดสภาพที่เหมาะสมที่จะสามารถบรรลุผลแห่งการเปลี่ยนแปลงให้มากที่สุด มีกระบวนการย่อยๆ ดังนี้

- การแต่งตั้งบุคลากร
- การกำหนดแนวทางหรือกฎเกณฑ์ในการทำงาน
- การกำหนดระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับเวลาปริมาณหรืออัตราเร่งในการทำงาน
- การแนะนำการปฏิบัติงาน
- การตัดสินใจเกี่ยวกับทางเลือกในการปฏิบัติงาน

เทคนิคการนิเทศ

การนิเทศมีรูปแบบที่หลากหลาย เมื่อพิจารณาจากอดีตมาถึงปัจจุบันจะพบว่า มีนักวิชาการแบ่งรูปแบบการนิเทศไว้แตกต่างกันตามยุคสมัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ แต่เนื่องจากรูปแบบ และลักษณะ

การนิเทศไม่แตกต่างกันนัก คือจะเน้นการนิเทศแบบตรวจตรา และแบบประชาธิปไตยเป็นส่วนใหญ่ จึงไม่ได้แยกตามยุคสมัย แต่แบ่งการนิเทศตามรูปแบบการนำไปใช้แทน

แฮริส แบ่งการนิเทศตามลักษณะที่เด่นของการนิเทศ ได้ ๒ แบบ ดังนี้

๑. การนิเทศแบบเน้นการให้คำแนะนำ (Tractive Supervision) แบบนี้ผู้นิเทศจะให้คำแนะนำ ให้ผู้ได้รับการนิเทศนำไปปรับปรุงแก้ไข

๒. การนิเทศแบบเน้นความเป็นพลวัต (Dynamic Supervision) แบบนี้ผู้นิเทศจะจุดประกายทางด้านความคิดเพื่อส่งเสริมให้ผู้ได้รับการนิเทศนำไปปฏิบัติ ผู้ได้รับการนิเทศสามารถใช้ความรู้ ความสามารถ ตลอดจนประสบการณ์ที่ตนเองมีมาปรับปรุงการสอนตามความเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง

ดี เทนเนอร์ และ แอล เทนเนอร์ (D. Tanner and L. Tanner, ๑๙๘๗) แบ่งการนิเทศตามลักษณะของผู้นิเทศได้ ๔ แบบ ดังนี้

๑. การนิเทศแบบตรวจตรา (Inspection Supervision) การนิเทศแบบนี้เป็นแบบเก่าแก่ที่มีใช้มานานผู้นิเทศจะตรวจการทำงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ระเบียบของหลักสูตรที่กำหนด

๒. การนิเทศแบบเน้นผลงาน (Supervision as Production) การนิเทศแบบนี้จะดูผลงานของสถานศึกษาว่าสามารถผลิตผู้เรียนออกสู่สังคมอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด บางคนเรียกการนิเทศแบบวิทยาศาสตร์ เพราะมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบระเบียบตรวจสอบย้อนกลับได้อย่างเป็นขั้นตอนที่ชัดเจน

๓. การนิเทศแบบคลินิก (Clinical Supervision) การนิเทศแบบนี้เน้นที่การปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนในลักษณะที่พิจารณาและแก้ไขตามความเหมาะสมของผู้ได้รับการนิเทศแต่ละแห่ง จึงคล้ายกับการรักษาอาการเจ็บป่วยของคนไข้ ให้มีการฟื้นฟูสภาพได้ดีขึ้น แต่การนิเทศการศึกษาจะมุ่งให้ผู้ได้รับการนิเทศเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเรียนการสอนให้มีความเหมาะสม โดยผู้นิเทศและผู้ได้รับการนิเทศจะได้พบปะเผชิญหน้ากันและรับคำแนะนำไปปรับใช้ตามความเหมาะสมและความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของการใช้งาน

๔. การนิเทศแบบเน้นการพัฒนา (Developmental Supervision) การนิเทศแบบนี้เน้นพัฒนาผู้ได้รับการนิเทศ ให้มีความรู้ความสามารถในการแก้ไขปัญหาของตนเองได้ ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา กลิคแมน (Glickman) ได้แบ่งวิธีการนิเทศแบบนี้ เป็น ๓ วิธี คือ วิธีที่มีการชี้แนะ ไม่มีการชี้แนะ และวิธีผสมผสาน โดยพิจารณาตามความสามารถของผู้ได้รับการนิเทศ การนิเทศในประเทศไทยมีการนำรูปแบบการนิเทศของต่างประเทศมาใช้ ขณะเดียวกันก็มีการพัฒนารูปแบบการนิเทศของตนเองขึ้นมาเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพสังคมของไทย ซึ่งมีรูปแบบหลายรูปแบบดังต่อไปนี้

การนิเทศการสอนแบบกัลยาณมิตร

การนิเทศการสอนแบบกัลยาณมิตร (อัญชลี ธรรมะวิจิตรกุล, ๒๐๐๙, Online) เป็นการชี้แนะและช่วยเหลือด้านการเรียนการสอนในกลุ่มเพื่อนครูด้วยกันมีหลักการนิเทศที่เน้นประเด็นสำคัญ ๔ ประการ คือ

๑) การสร้างศรัทธา ผู้นิเทศจะต้องสร้างศรัทธา เพื่อให้เพื่อนครูยอมรับและเกิดความสนใจที่จะใฝ่รู้ที่ ใฝ่ปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนรู้

๒) การสาธิตรูปแบบการสอน ผู้ให้การนิเทศจะต้องแสดงให้เห็นที่ประจักษ์ชัดว่า การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้นสามารถปฏิบัติและทำได้จริงๆ และเพื่อนครูสามารถนำรูปแบบไปประยุกต์ในชั้นเรียนได้

๓) การร่วมคิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ จะต้องมีการพบปะกันอย่างสม่ำเสมอ มีการร่วมคิดแก้ปัญหาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งกันและกัน

๔) การติดตามประเมินผลตลอดกระบวนการ ผู้นิเทศจะต้องบันทึกการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ สังเกตและรับฟังข้อมูลป้อนกลับจากเพื่อนครูผู้รับการนิเทศ ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไข เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ขึ้นใหม่อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องสืบไป จุดประสงค์ของการนิเทศแบบนี้ เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย การเปิดใจ การให้ใจ การร่วมใจ ตั้งใจสร้างสรรค์คุณภาพ และเจือใจที่ไม่เน้นปริมาณงานแต่เน้นคุณภาพ

กระบวนการของการนิเทศแบบกัลยาณมิตร มีกระบวนการดังนี้

- ๑) ไม่มุ่งเน้นปริมาณ - เน้นความชัดเจนของขั้นตอน วิธีการ
- ๒) สานพลังอาสา - เริ่มที่ศรัทธา / อาสาสมัคร / ไม่ใช่การสั่งการ
- ๓) เสวนาร่วมกัน - ใช้ปริหานิยธรรม ๗ ดังนี้
  - หมั่นประชุมเป็นเนืองนิตย์
  - พร้อมเพรียงทำกิจที่พึงทำ
  - ปฏิบัติตามหลักการที่วางไว้/สิ่งใดที่อยู่รักษา
  - ศรัทธา ยอมรับนับถือกันและกัน
  - ไม่บังคับ /ไม่ทำหั้น /ลูก่ออำนาจบังคับบัญชา
  - พัฒนาไปตามสภาพจริงของสถานศึกษาที่เป็นเรื่องชัดแจ้ง
  - คุ่มครองเสริมแรง ให้กำลังใจ
- ๔) สร้างสรรค์ความเป็นมิตร - ชักชวนให้ร่วมกันพัฒนา
- ๕) ฝึกคิดมุ่งมั่น - มีความเพียร อดทน รู้จักใช้เหตุผล
- ๖) ทุกวันปฏิบัติ - ทำอย่างต่อเนื่อง
- ๗) จัดทำบันทึกแนวทาง - รู้จักสังเกตแล้วบันทึก

รูปแบบการนิเทศของไทยจะมีลักษณะของความสัมพันธ์ทางใจเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยจะเป็นการช่วยเหลือกันอย่างจริงใจ เพื่อให้งานดำเนินไปในทิศทางที่ถูกต้องตามความต้องการของผู้นิเทศ และผู้ได้รับการนิเทศร่วมกัน

การนิเทศแบบร่วมพัฒนา

การนิเทศแบบร่วมพัฒนา(Cooperative Development Supervision) (อัญชลี ธรรมะวิสิฏกุล, ๒๐๐๙, Online) เป็นปฏิสัมพันธ์ทางการนิเทศระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์และครูผู้สอน ในกระบวนการนิเทศการศึกษาที่มุ่งแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ โดยใช้เทคนิคการนิเทศการสอนเป็นปัจจัยหลัก บนพื้นฐานของสัมพันธภาพแห่งการร่วมคิด ร่วมทำ พึ่งพา ช่วยเหลือ ยอมรับซึ่งกันและกัน ให้เกียรติและจริงใจต่อกันระหว่างผู้นิเทศ ผู้สอนและคู่สัญญา เพื่อร่วมกันพัฒนาทักษะวิชาชีพ อันจะส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศแบบนี้มุ่งแก้ปัญหา และพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนของผู้เรียน โดยการปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้สอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงขึ้น

การนิเทศแบบสอนงาน

การนิเทศสอนงาน (Coaching) (อัญชลี ธรรมะวิสิฏกุล, ๒๐๐๙, Online) เป็นการนิเทศที่เน้นการพัฒนาผลการปฏิบัติงาน (Individual Performance) และพัฒนาศักยภาพ (Potential) ของครู การนิเทศแบบนี้จัดเป็นการสื่อสารอย่างหนึ่งซึ่งจะทำการเป็นทางการและ/หรือไม่เป็นทางการก็ได้ โดยมีการปฏิสัมพันธ์

ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เป็นการสื่อสารแบบสองทาง (Two way Communication) ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ทำการสอนได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การนิเทศแบบนี้จะก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สอนงาน (Coach) และผู้ถูกสอนงาน (Coaches) ซึ่งการสอนงานที่ดีจะเกิดได้ก็ต่อเมื่อมีความพร้อม โดยเป็นความพร้อมของทั้งผู้สอนงานและผู้ถูกสอนงานร่วมกัน เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาครู ให้มีความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะเฉพาะตัว (Personal Attributes) ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (Result Oriented) โดยจะต้องมีการตกลงยอมรับร่วมกัน (Collaborative) ระหว่างผู้นิเทศและครู ผู้ได้รับการนิเทศ โดยการนิเทศการสอนงานจะมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเป็นสำคัญ (Individual Performance)

การนิเทศแบบเป็นที่เลี้ยง (Mentoring)

การนิเทศแบบเป็นที่เลี้ยง (Mentoring) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน , ๒๕๕๓) หมายถึง ผู้ที่ให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนในเรื่องการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาและคุณภาพผู้เรียนเพื่อให้มีศักยภาพการทำงานสูงขึ้น

บทบาทหน้าที่ของพี่เลี้ยง

๑) เป็นผู้แนะนำวงกลุ่มที่รับการดูแล ในการพัฒนาหรือแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานโดยให้ผู้รับการดูแล ตัดสินใจและเลือกแนวทางในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาด้วยตัวเอง

๒) เป็นพันธมิตรคอยให้ข้อมูล ให้วิธีการ ดูแล รับฟังปัญหา ความเห็นทั้งด้านดี และไม่ดีย อย่างเป็นมิตร

๓) เป็นผู้กระตุ้นให้กลุ่มมองภาพวิสัยทัศน์และอนาคตของสถานศึกษาว่าจะไปในทิศทางใดและขับเคลื่อนได้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา

วิธีการทางประวัติศาสตร์

ประวัติศาสตร์ หมายถึง เหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วในสมัยอดีต เป็นเหตุการณ์ที่อาจมีหลักฐานยืนยันการเกิดทางประวัติศาสตร์ที่ชัดเจน หรือเป็นเหตุการณ์ที่อาจไม่มีหลักฐานยืนยันการเกิดทางประวัติศาสตร์ สำหรับนักประวัติศาสตร์แล้วการศึกษา ค้นคว้าหาข้อมูลทางประวัติศาสตร์จึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างมาก ทำให้ต้องมีขั้นตอนเฉพาะเรื่องราวที่ผ่านกระบวนการวิธีที่เรียกว่า วิธีการทางประวัติศาสตร์

วิธีการทางประวัติศาสตร์ ซึ่งใช้ข้อมูลจากส่วนประกอบต่างๆ ทั้งเอกสาร จดหมายเหตุ โบราณวัตถุ โบราณสถาน แหล่งสถานที่ต่างๆ การบอกเล่า การถ่ายทอดจากประสบการณ์จริง สำหรับการนำมาใช้อ้างอิง เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยง สร้างความสัมพันธ์และการเกี่ยวข้องกันให้ได้มากที่สุด เพื่อสำหรับนำมาประกอบการศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลทางประวัติศาสตร์

ขั้นตอนทางประวัติศาสตร์

เนื่องจากเรื่องราวทางประวัติศาสตร์มีความละเอียดอ่อนต่อข้อมูล ทำให้ผู้ทำงานศึกษาทางด้านประวัติศาสตร์ต้องมีความรอบคอบ มีความรอบรู้ มีความช่างสังเกต และชอบตั้งคำถามอยู่เสมอๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แน่ชัดหรือชัดเจนมากที่สุด การค้นหาหลักฐานจากหลายๆแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ เพื่อนำมาประกอบเป็นข้อมูลสำหรับการใช้อ้างอิง เพราะเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ในแต่ละช่วงเวลานั้น การดำเนินชีวิต วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมต่างๆ ตลอดจนอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมการเป็นอยู่มีความแตกต่างกัน

ดังนั้นการมีขั้นตอนทางประวัติศาสตร์ที่สมบูรณ์ สามารถใช้หลักเหตุและผลมาเชื่อมโยงกันตลอดจนสามารถนำข้อมูลมาประติประต่อเรียบเรียงตีความอย่างเป็นระบบ จะทำให้ได้วิธีทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น มีคุณภาพตรวจสอบได้ และเป็นประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นจริงๆ ตรงกับช่วงเวลาของเหตุการณ์ในยุคสมัยของช่วงนั้นๆ กับทางประวัติศาสตร์มากที่สุด

วิธีการทางประวัติศาสตร์ 5 ขั้นตอน

การศึกษา ค้นคว้า สืบค้น และต่อยอดข้อมูลทางประวัติศาสตร์ สำหรับผู้ที่สนใจศึกษาและเรียนรู้เรื่องราวในอดีต มีความรักเห็นคุณค่า ชื่นชอบใส่ใจในประวัติศาสตร์ สามารถนำแนวทางวิธีการทางประวัติศาสตร์ 5 ขั้นตอน มาประยุกต์ใช้ในการศึกษาเรียนรู้ และเป็นขั้นตอนวิธีการทางประวัติศาสตร์ ที่นักประวัติศาสตร์ที่มีชื่อเสียงในสายงานอาชีพนี้ นำขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์ มาใช้ทำงานในสายอาชีพของการปฏิบัติงานจริงทั้ง 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดเรื่องที่ต้องการศึกษาข้อมูล
2. การนำหลักฐานมารวบรวม
3. การนำหลักฐานที่ได้มาประเมินคุณค่า
4. การนำหลักฐานข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ จัดหมวดหมู่
5. การนำข้อมูลมาเรียบเรียงและการนำเสนอ

วิธีการทางประวัติศาสตร์ 5 ขั้นตอน คือ การอธิบายวิธีการทางประวัติศาสตร์ 5 ขั้นตอน เพื่อง่ายต่อการศึกษา สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความสนใจในทางประวัติศาสตร์มากยิ่งขึ้น เพราะประวัติศาสตร์ คือศาสตร์ที่สนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ หากผู้ศึกษาได้เปิดใจยอมรับและชื่นชอบในประวัติศาสตร์

การกำหนดเรื่องที่ต้องการศึกษาข้อมูล

สำหรับเรื่องราวในประวัติศาสตร์มีลักษณะกว้างมาก เนื่องจากหลักฐานในแต่ละยุคสมัยมีมากมายสำหรับการสืบค้นหา และในบางครั้งข้อมูลทางประวัติศาสตร์ยังเป็นลักษณะข้อมูลที่กระจัดกระจาย ควรเริ่มวิธีการทางประวัติศาสตร์ คือ ด้วยการกำหนดเป้าหมาย การตั้งจุดประสงค์ให้ตรงกับเป้าหมายที่เลือก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แน่ชัด มีความชัดเจน ไม่หลงประเด็นทางประวัติศาสตร์ และเพื่อไม่ให้เกิดความสับสนในเรื่องราวในประวัติศาสตร์ที่เคยเกิดขึ้นมาแล้ว ซึ่งกระบวนการทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ คือ ผู้ศึกษาต้องมีกระบวนการตั้งคำถามเมื่อเกิดความสงสัยและหาความตอบจากการตั้งคำถามนั้น เนื่องจากผู้ศึกษาทางประวัติศาสตร์อาจต้องมีจุดเด่นเสียสักหน่อยในเรื่องของการเป็นคนช่างสังเกต มีทักษะชอบการอ่าน ชอบการสืบค้น และไม่ท้อแท้ต่อการนำข้อมูลมาจากแหล่งต่างๆที่ได้จากการอ่าน การสืบค้น หรือการลงสถานที่จริง เพื่อให้ได้หลักฐานที่มากเพียงพอต่อการตอบคำถามว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นเกิดอะไร เกิดขึ้นได้อย่างไร มีบุคคลสำคัญที่เกี่ยวข้องคือใคร ผลกระทบของเหตุการณ์นั้นเป็นอย่างไร ตลอดจนการมีข้อเสนอแนะต่อเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นนั้นๆ

การนำหลักฐานมารวบรวม

เอกสารหลักฐานในวิธีการศึกษาประวัติศาสตร์เมื่อได้ข้อมูลมา จะเป็นลักษณะของข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษรปรากฏชัดเจนหรือเป็นข้อมูลที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร ทำให้การรวบรวมข้อมูลจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ได้มานั้น แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ หลักฐานหลัก (หลักฐานชั้นปฐมภูมิ) และหลักฐานรอง (หลักฐานชั้นทุติภูมิ)

หลักฐานหลัก (หลักฐานชั้นปฐมภูมิ) คือ หลักฐานที่เป็นข้อมูลที่มีความชัดเจน มีที่มาจากแหล่งอ้างอิงที่มีความน่าเชื่อถือ เช่น จากเอกสารของทางราชการ, จากอัตชีวประวัติ, จากภาพถ่ายในเหตุการณ์, จากภาพเคลื่อนไหววีดิทัศน์, จากร่องรอยที่ปรากฏในสถานที่จริงเช่นประเพณีโบราณสถาน โบราณวัตถุ หรือร่องรอยทางอารยธรรมของสถานที่จริงในเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์, จากข่าวที่บันทึกไว้, จากการจดบันทึกลงบนจดหมายเหตุ, จากทายาทหรือเชื้อสายผู้สืบสายโลหิต, จากหลักฐานพยานบุคคลที่อยู่ในเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์หรือจากบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ในครั้งนั้น หรือจะอธิบายแบบง่าย ๆ ก็คือ กรณีของประวัติศาสตร์ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 พระองค์ทรงมีพระราชกรณียกิจมากมายจากการสร้างรถไฟสายแรกจากกรุงเทพถึงอยุธยา สร้างสาธารณูปโภคอย่างไฟฟ้า ประปา ไปรษณีย์ การก่อสร้างถนนเจริญกรุง บำรุงเมือง เพ็ญนคร จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ดังกล่าว มีความเป็นจริงมากที่สุด เนื่องจากมีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของสถานที่ปรากฏอยู่จริง มีหลักฐานเป็นลายลักษณ์อักษรประทับตราครุฑจากทางราชการ

หลักฐานรอง (หลักฐานชั้นทุติภูมิ) คือ หลักฐานจากทางประวัติศาสตร์ ที่ผ่านขั้นตอนการศึกษา ประวัติศาสตร์จากการวิจัยงานเขียนของนักวิชาการทางประวัติศาสตร์ จากการถ่ายทอดที่ผู้อื่นเล่าสืบต่อกันมา ซึ่งบุคคลผู้ทราบเหตุการณ์อาจไม่ได้รับรู้เหตุการณ์โดยตรง ไม่ได้มีความสัมพันธ์หรือมีความเกี่ยวข้องกับตัวบุคคลผู้อยู่ในเหตุการณ์โดยตรง จากการสืบค้นข้อมูลในระบบอินเทอร์เน็ต

ข้อแตกต่างระหว่างหลักฐานหลักและหลักฐานรอง คือ หลักฐานหลักเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก เพราะเป็นการบันทึกเรื่องราวในประวัติศาสตร์จริงจากผู้เห็นเหตุการณ์หรือผู้ที่อยู่ร่วมในเหตุการณ์นั้นๆ หรือจากการที่รับรู้โดยตรงจากคนใกล้ชิดกับผู้ที่เผชิญกับเหตุการณ์นั้นๆ ในทางประวัติศาสตร์ ส่วนหลักฐานรองก็มีความสำคัญเช่นเดียวกัน เพราะเป็นตัวสนับสนุนช่วยให้หลักฐานหลักมีน้ำหนักครบถ้วนและมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น สามารถช่วยในการอธิบายขยายความเพื่อให้ครบองค์ประกอบของเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่เคยเกิดขึ้นได้ ตลอดจนหลักฐานทั้งสองประเภทนี้ที่ได้จากการรวบรวมนั้นสามารถนำมาใช้ในทางวิธีการประวัติศาสตร์ได้อย่างมีคุณค่า มีคุณภาพ เป็นประโยชน์ต่อไปสำหรับเยาวชนและคนรุ่นหลัง

การนำหลักฐานที่ได้มาประเมินคุณค่า

เป็นการประเมินคุณค่าของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ได้มาว่านอกจากความสอดคล้อง ความเชื่อมโยงของหลักฐานหลักและหลักฐานรองที่ปรากฏแล้ว ยังเป็นการเมินด้วยว่า หลักฐานทั้งหมดนั้นเป็นหลักฐานที่เกิดขึ้นจริงหรือเป็นหลักฐานที่เสริมปรุงแต่ง ดัดแปลงจากความเป็นจริงเพื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้ข้อมูลที่คาดเคลื่อนหรือเข้าใจในเชิงประวัติศาสตร์ของเหตุการณ์นั้นๆ เปลี่ยนไป หรือการนำมาตัดต่อด้วยวิธีการนวัตกรรมทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ แม้ว่าหลักการทางประวัติศาสตร์สามารถถูกค้นพบได้เรื่อย ๆ จากหลักฐาน

ใหม่ๆที่เป็นข้อมูลจริงแต่ยังไม่มีนักวิชาการทางประวัติศาสตร์หรือผู้ที่สนใจในศาสตร์นี้ยังไม่ได้ถูกค้นพบ เช่นหลักฐานในทางประวัติศาสตร์บางชิ้นที่อาจยังถูกฝังอยู่ใต้พื้นแผ่นดินแต่ยังไม่มีผู้ใดขุดหรือค้นพบเจอหลักฐานชิ้นนั้น อาจจะเป็นด้วยเรื่องของการจำกัดของสถานที่ ข้อจำกัดของเวลา ข้อจำกัดของกฎหมาย และข้อจำกัดอื่น ๆ เป็นต้น

การนำหลักฐานข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ จัดหมวดหมู่

สำหรับนักวิชาการในทางประวัติศาสตร์หรือผู้ที่มีความสนใจในทางประวัติศาสตร์ การนำหลักฐานที่ผ่านการตรวจสอบว่าเป็นความจริงแล้ว ในขั้นตอนการนำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวนั้น แม้ว่าหลักๆแล้ววิธีการทางประวัติศาสตร์ หมายถึง การรวบรวมข้อมูลที่ได้มาศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์แล้วก็ตาม แต่การนำมาจัดเป็นหมวดหมู่นั้น ประโยชน์เพื่ออำนวยความสะดวก ต่อการนำไปใช้ และต่อการศึกษาวิจัยต่อยอดเส้นทางของประวัติศาสตร์ ตลอดจนเป็นการอัพเดทข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ใหม่ๆที่ได้จากการค้นคว้าเพิ่มน้ำหนักความน่าเชื่อถือของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในห้วงเวลาของประวัติศาสตร์นั้นๆ หรือเป็นการเพิ่มข้อมูลหลักฐานใหม่ๆที่ยังไม่เคยถูกค้นพบทำให้เหตุการณ์นั้นๆในประวัติศาสตร์มีความสมจริงและตรงประเด็นมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจุดเด่นๆ เลยของนักวิชาการและผู้ที่มีความสนใจในเส้นทางประวัติศาสตร์ต้องมีวางตัวให้มีความเป็นกลาง ไม่เบี่ยงเบนประเด็นหรือข้อมูลหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ได้รับมา ใส่ใจในรายละเอียด มีความรอบคอบถี่ถ้วน มีทัศนคติการเปิดใจยอมรับ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รับฟังข้อวิพากษ์วิจารณ์ทางประวัติศาสตร์ มีความกระตือรือร้นสนใจหาความรู้และแหล่งข้อมูลใหม่ๆอยู่เสมอๆ ตลอดจนสามารถนำข้อมูลทางประวัติศาสตร์มาเปรียบเทียบอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอน การจัดเรียงลำดับความสำคัญของเหตุการณ์อย่างเที่ยงธรรม ถูกต้องและสมบูรณ์ให้ได้มากที่สุด

การนำข้อมูลมาเรียบเรียงและการนำเสนอ

ในการนำข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ที่ได้มาทั้งหมด มาเรียบเรียงเชื่อมโยงทางความสัมพันธ์ของหลักฐานข้อมูลให้เกิดความสอดคล้อง มีเหตุผลหลักฐานในประวัติศาสตร์รองรับมิใช่การอ้างมาลอยๆ นี่คือขั้นตอนประวัติศาสตร์ที่มีความสำคัญมากๆ ในขั้นตอนนี้ผู้เรียบเรียงต้องละความอคติและความรักความชอบส่วนตัวออกไป มีความเป็นกลางความเป็นธรรมและความซื่อสัตย์ จริงใจต่อข้อมูล นี่คือนี่คือสิ่งที่เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญมากในการเรียบเรียงให้ตรงตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในตอนต้น เพื่อสู่การนำเสนอให้ตรงประเด็น เข้าใจง่ายและมีความสมจริงในหลักฐานทางประวัติศาสตร์สู่ขั้นตอนสุดท้ายของวิธีการทางประวัติศาสตร์นั่นก็คือ การนำเสนอหลักฐานและข้อมูลในทางประวัติศาสตร์ จากการถ่ายทอดข้อมูลที่ถ่ายทอดความเข้าใจของผู้รับฟังหรือผู้อ่าน ข้อมูลใหม่ที่ได้สนับสนุนข้อมูลเดิมที่มีในทางประวัติศาสตร์ เพื่อทำให้มีน้ำหนักและมีความน่าเชื่อถือ สู่การยอมรับในทางประวัติศาสตร์มากยิ่งขึ้น ขั้นตอนของการนำเสนอคือการอธิบาย การพรรณนา การเปรียบเทียบ การเชื่อมโยงจึงเป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง

แม้ว่าเรื่องราวของประวัติศาสตร์จะผ่านมาแล้ว ไม่สามารถย้อนเวลากลับไปเพื่อแก้ไขอดีตได้ แต่การศึกษาเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เป็นอีกหนึ่งของการสร้างความภาคภูมิใจในบรรพบุรุษ ในเรื่องราวที่เคยเกิดขึ้นทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศ เพราะประวัติศาสตร์คือศาสตร์ของอารยประเทศที่มีเสน่ห์

แม้ว่าประวัติศาสตร์ไม่ใช่แค่ตำนานและนิทานหลอกเด็กเหมือนแต่เดิมที่เคยเข้าใจกัน เพราะมีวิธีการทางประวัติศาสตร์และมีขั้นตอนในการศึกษามากมาย ประวัติศาสตร์จึงเป็นทั้งศาสตร์ทางวิทยาศาสตร์และศาสตร์ทางศิลปะ ที่ประกอบด้วยหลักเหตุผลรองรับด้วยข้อมูลที่เป็นความจริงที่สามารถสืบค้นได้ มีมนต์เสน่ห์ของกลิ่นไอทางวัฒนธรรม เอกลักษณะ ความเป็นอยู่ เรื่องราวดีๆและเรื่องราวต่างๆที่น่าสนใจในทางประวัติศาสตร์ และที่สำคัญหากได้ศึกษาในเรื่องของประวัติศาสตร์อย่างจริงจังจะค้นพบว่า สนุก ตื่นเต้น ไม่น่าเบื่อ มีความน่ามหัศจรรย์ในการดำเนินชีวิตในแต่ละยุคแต่ละสมัย จนสามารถมีวิวัฒนาการที่พัฒนาขึ้นเจริญเติบโตมาเรื่อยๆ

นอกจากนี้ประวัติศาสตร์ที่ปรากฏหลักฐานเป็นประโยชน์ต่อเยาวชนคนรุ่นหลังสำหรับการสืบค้นและการศึกษาเรียนรู้ ตลอดจนเรื่องราวจากเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ในอดีตที่เคยเกิดขึ้นนั้นยังสามารถนำมาเป็นบทเรียน เป็นแบบอย่าง และใช้เป็นเครื่องเตือนสติ สอนใจ ในการดำเนินชีวิตได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมือง
๒. เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถสร้างวิถีแห่งการเรียนรู้จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์
๓. เพื่อให้ครูผู้สอน นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และมีกระบวนการคิดทางประวัติศาสตร์ได้
๔. เพื่อพัฒนากระบวนการนิเทศ ที่ส่งเสริมการจัดการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒

เป้าหมาย

๑. เป้าหมายเชิงปริมาณ
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ จำนวน ๑๖๕ โรงเรียน
๒. เป้าหมายเชิงคุณภาพ
ผู้บริหาร ครู นักเรียน ความรู้ความเข้าใจในประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และมีกระบวนการคิดทางประวัติศาสตร์ สามารถสร้างวิถีแห่งการเรียนรู้จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์

๓. กระบวนการผลิตนวัตกรรมหรือขั้นตอนการดำเนินงาน

ในการดำเนินงานได้นำกระบวนการบริหารคุณภาพแบบ PDRCAS ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ ดังนี้

P : Plan วางแผนการสร้างคุณภาพการศึกษา โดยจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการ ประจำปี ตลอดจนแผนงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานบริหารจัดการศึกษา

D : Do ลงมือทำหรือการปฏิบัติตามขั้นตอนตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง โดยใน ขั้นตอนการปฏิบัตินี้ได้ศึกษาถึงวิธีการที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการทำงานนั้น ๆ เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพและผลลัพธ์ที่ดีที่สุด

R : Reinforce การเสริมสร้าง สนับสนุน ให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ มีประสิทธิภาพประสิทธิผล และคุณภาพ

C : Check ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานโดยรวมของเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา เพื่อใช้ในการติดตามความก้าวหน้าและความสำเร็จ

A : Action ปรับปรุง พัฒนา สรุปรายงาน โดยนำผลที่ได้จากการตรวจสอบมาปรับปรุง และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

S : Share แลกเปลี่ยน เผยแพร่ผลงาน ความรู้ ประสบการณ์ และทักษะ โดยเรียนรู้ ร่วมกันของคนใน หน่วยงาน (Team Learning) และกระบวนการ PLC ก่อให้เกิดวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ ภายในองค์กร (Learning Organization) และบุคคลแห่งการเรียนรู้

ขั้นตอน	กิจกรรม/วิธีดำเนินการ
1.วางแผน P:Plan	1. เสนอโครงการฯ 2. จัดทำคำสั่งคณะทำงาน
2.ลงมือปฏิบัติ D:Do	3. ประชุมชี้แจง แนวทางการดำเนินงานให้โรงเรียนในสังกัดทราบ 4. ส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และมี กระบวนการคิดทางประวัติศาสตร์ สามารถสร้างวิถีแห่งการเรียนรู้จากการ จัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์
3.เสริมสร้าง สนับสนุน R:Reinforce	5.นิเทศ ติดตาม ด้วย 2KSN กระบวนการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต ๒ 6.สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานอื่น (ระดับบุคคล ระดับองค์กร ระดับ หน่วยงาน)
4.ตรวจสอบ ติดตาม ประเมิน C:Check	7. ประเมินโครงการ 8. AAR และนำเสนอผลการดำเนินงานของแต่ละโรงเรียน
5.ปรับปรุง พัฒนา สรุปรายงาน A:Action	9. สรุปรายงานผลการดำเนินงาน
6.แลกเปลี่ยน เผยแพร่ ผลงาน S:Share	10.จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้(Show & Shareg) 11.คัดเลือก Best Practices/โล่รางวัล 12.นวัตกรรม/ ต่อยอด /ต้นแบบ

2KSN กระบวนการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒

ในขั้นของการนำรูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการดำเนินโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. มีขั้นตอนดำเนินการ ๔ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ **K : Explicit Knowledge** การให้ความรู้โดยการจัดอบรมส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนในสังกัดจัดทำหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่นและจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์โดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์

ขั้นตอนที่ ๒ **K : Tacit Knowledge** ครูผู้สอนที่ได้รับความรู้ในขั้นตอนที่ ๑ นำความรู้ ไปปฏิบัติ ฝึกฝน จนเกิดความชำนาญ

๒.๑) ครูกลุ่มเป้าหมาย ดำเนินการ ฝึกปฏิบัติจริงในโรงเรียน

๒.๒) ผู้นิเทศ โดยผู้นิเทศ (ผอ.รร. ครูแกนนำ และศึกษานิเทศก์) ดำเนินการนิเทศ ติดตาม ตามปฏิทิน ตามขั้นตอนดังนี้

๒.๒.๑) ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ ร่วมกันทำความเข้าใจกับโครงการ แผนการจัดการเรียนรู้ จุดประสงค์ กิจกรรม สื่อ และการวัดผล

๒.๒.๒) สังเกตการสอน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูได้ออกแบบไว้

๒.๒.๓) สะท้อนผลการนิเทศ หลังสอน ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงพัฒนา

ขั้นตอนที่ ๓ **S : Socialization** ที่เป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างความรู้ ฝังลึก โดยแบ่งปันประสบการณ์ ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาและการฝึกฝน

๓.๑) กิจกรรมเปิดชั้นเรียนประวัติศาสตร์ จำนวน ๒ ครั้ง/๑ ภาคการศึกษา โดย แต่ละชั้นนำเสนอกิจกรรมการศึกษาแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น โดยมีผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอน ในโรงเรียนเครือข่าย และศึกษานิเทศก์ รวมกิจกรรมเปิดชั้นเรียนประวัติศาสตร์

๓.๒) วงสนทนาหลักจากกิจกรรมเปิดชั้นเรียนประวัติศาสตร์ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่าย และ ศึกษานิเทศก์ รวมสนทนาถึงกิจกรรมประวัติศาสตร์/โครงการประวัติศาสตร์/แหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นหรือชุมชน

๓.๓) สะท้อนผลการเรียนรู้ /สรุปผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดชั้นภาคเรียนละ ๑ ครั้ง โดยแต่ละโรงเรียนนำเสนอผลการดำเนินงานตามหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ภาพรวมของแต่ละโรงเรียน

๓.๔) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอผลการดำเนินงานของแต่ละโรงเรียน เพื่อให้ครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่ายและครูผู้สอนอื่นๆ ที่สนใจเข้าร่วมศึกษาและเรียนรู้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้/ผลการดำเนินงานของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ ๔ N : Network เครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกัน

๔.๑) วง PLC ครู ผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ ดำเนินการอย่างน้อยภาคเรียนละ ๒ ครั้ง

๔.๒) วง PLC ครูผู้สอนประวัติศาสตร์ ผู้บริหารโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ประจำศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบโครงการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมือง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ ดำเนินการภาคเรียนละ ๒ ครั้ง

๔.๓) วง PLC ศึกษานิเทศก์ ตัวแทนผู้บริหารในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ ดำเนินการภาคเรียนละ ๒ ครั้ง

๔.๔) เครือข่ายการเรียนรู้ออนไลน์

- กลุ่มไลน์ประวัติศาสตร์ สพป.กาฬสินธุ์ เขต ๒
- เว็บไซต์ สพป.กาฬสินธุ์ เขต ๒

๔. ผลการดำเนินงาน/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในประวัติศาสตร์ท้องถิ่น มีกระบวนการคิดทางประวัติศาสตร์ การคิดตามลำดับเวลาในความต่อเนื่องและความเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์ รู้จักการคิดวิเคราะห์ประเด็นสาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ รู้จักใช้แหล่งข้อมูลและการอ้างอิงหลักฐานที่เชื่อมโยงกันทางประวัติศาสตร์ สามารถวิเคราะห์ตีความและการเข้าใจบริบทและมุมมองทางประวัติศาสตร์ และมีสำนึกรักท้องถิ่นมีความความตระหนักถึงคุณค่าของท้องถิ่นของตนเอง และรู้ถึงคุณค่าของสิ่งที่แสดงถึงคุณค่าจากรากเหง้าความเป็นมา

ผลที่เกิดขึ้นกับครู

ครูผู้สอนมีทักษะในการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้แหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นเป็นเครื่องมือในการสร้างองค์ความรู้ให้กับผู้เรียน ครูมีความคิดสร้างสรรค์สามารถพัฒนาสื่อนวัตกรรมและดำเนินการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์บูรณาการแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสืบสานบุญประเพณี วัฒนธรรมชุมชน หรือเน้นให้นักเรียนเกิดความรักในชุมชนของสถานศึกษาได้

ผลที่เกิดขึ้นกับผู้บริหาร

ผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญในการส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะหลักฐานจากแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในชุมชนจะช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนเกี่ยวกับการคิดและกระบวนการคิดทางประวัติศาสตร์ได้

ผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน

สถานศึกษามีหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น มีการนำแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษา มาใช้ประโยชน์ในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย บูรณาการการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนได้หลากหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้

ผลที่เกิดขึ้นกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีนวัตกรรมในการนิเทศ ติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของโรงเรียนในสังกัด

๕. ปัจจัยความสำเร็จ

๕.๑ การสื่อสารสร้างความเข้าใจอันดี ทั้งในฝ่ายบริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ในรูปแบบการประชุม การรับฟังข้อเสนอ การผ่านช่องทางเทคโนโลยี เป็นต้น

๕.๒ การมีทัศนคติหรือมุมมองเชิงบวกต่อการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และร่วมมือกันทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่องด้วยความสุข เห็นคุณค่าของประวัติศาสตร์ รากเหง้าท้องถิ่น

๕.๓ การกำหนดภาระหน้าที่ของแต่ละฝ่ายงานให้เกิดความชัดเจน เพื่อให้เกิดแรงหนุนและพลังการทำงานอย่างสร้างสรรค์ต่อกัน

๖. บทเรียนที่ได้รับ

๖.๑ การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ต้องให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ค้นหาความจริงด้วยตนเอง จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ เกิดความรู้ที่ได้คงทน ฝังแน่น

๖.๒ ครูผู้สอนต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้ออกความรู้เป็นผู้เตรียมสถานการณ์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถค้นหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

๖.๓ ผู้บริหารต้องให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ผ่านแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น สร้างความร่วมมือกับชุมชน ประชาชน ชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๖.๔ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องสร้างโอกาสให้สถานศึกษาและครูผู้สอนสามารถเผยแพร่ผลงานหรือนวัตกรรมให้เป็นที่ยอมรับ

๗. การเผยแพร่/รางวัลที่ได้รับ

โรงเรียนมีการเผยแพร่การดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของโรงเรียน เว็บไซต์ของโรงเรียน เว็บไซต์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๒ และเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๘. เจ็อนไขความสำเร็จ

๘.๑ การนืเทศ กำกำบ ติตตามผลการดำเนึนงานของโรงเรียนอย่างต่อเน็อง และใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐำน

๘.๒ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกระบวนการนืเทศ ช่วยให้ผู้นืเทศและผู้รับการนืเทศสามารถพบปะ แลกเปลี่ยนข้อมูลได้ตลอดเวลา

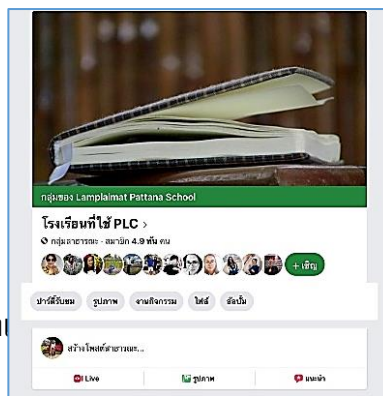
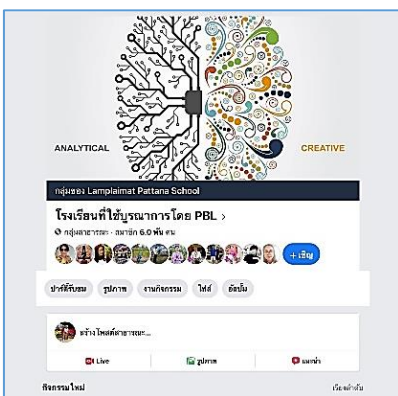
ภาคผนวก

ช่องทางกรรนิเทศ Online

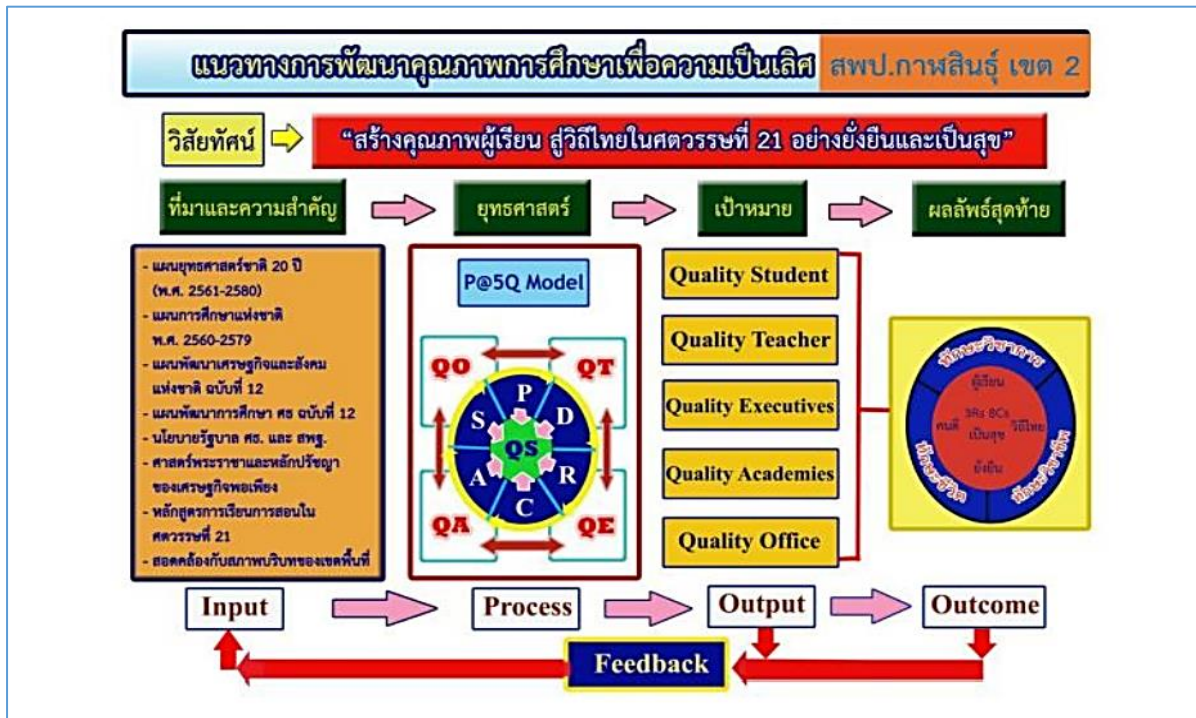

เว็บไซต์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒

<http://www.kalasin2.go.th>

กรอบแนวคิดพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒

P : Plan วางแผนการสร้างคุณภาพการศึกษา โดยจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการ ประจำปี ตลอดจนแผนงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานบริหารจัดการศึกษา

D : Do ลงมือทำหรือการปฏิบัติตามขั้นตอนตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง โดยใน ขั้นตอนการปฏิบัตินี้ได้ศึกษาถึงวิธีการที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการทำงานนั้น ๆ เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพและผลลัพธ์ที่ดีที่สุด

R : Reinforce การเสริมสร้าง สนับสนุน ให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ มีประสิทธิภาพประสิทธิผล และคุณภาพ

C : Check ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานโดยรวมของเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา เพื่อใช้ในการติดตามความก้าวหน้าและความสำเร็จ

A : Action ปรับปรุง พัฒนา สรุปรายงาน โดยนำผลที่ได้จากการตรวจสอบมาปรับปรุง และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

S : Share แลกเปลี่ยน เผยแพร่ผลงาน ความรู้ ประสบการณ์ และทักษะ โดยเรียนรู้ร่วมกัน ของคนใน หน่วยงาน (Team Learning) และกระบวนการ PLC ก่อให้เกิดวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ภายใน องค์กร (Learning Organization) และบุคคลแห่งการเรียนรู้

สุรเชษฐ์ พละเอ็น. กรอบแนวคิดพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กาฬสินธุ์ เขต ๒, กาฬสินธุ์. ๒๕๖๓

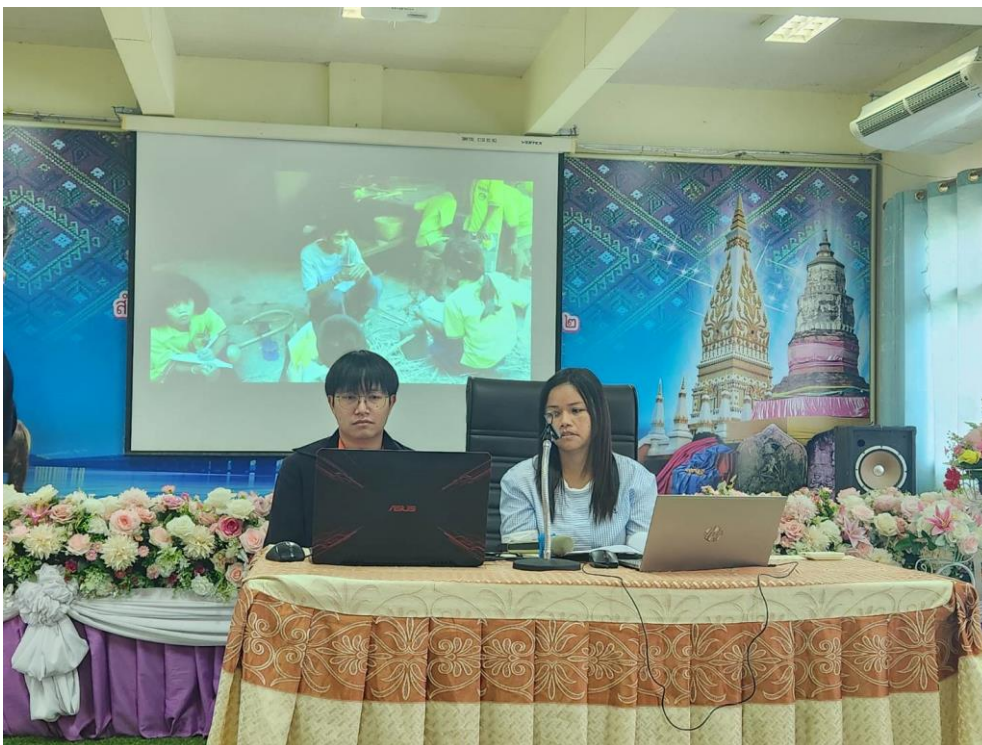
ภาพการนิเทศการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒

ภาพกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการจัดทำหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
โครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมือง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒

ภาพกิจกรรมการนำเสนอผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
โครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมือง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒

จดหมายข่าวประชาสัมพันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒

วันอังคาร ที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๖

ในวันอังคาร ที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๖ เวลา ๐๘.๐๐ น.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ ดำเนินการคัดเลือกวิธีปฏิบัติ (Best Practice) การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ โดยมี นายปรเมษฐ์ ไผ่ฤกษ์ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ศึกษาพิเศษ และคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยมีโรงเรียนที่เข้าประกวดจำนวน ๕ โรงเรียน ณ ห้องประชุมโปลกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒

งานประชาสัมพันธ์ สพ.กาฬสินธุ์ เขต ๒

<https://www.kalasin2.go.th>

๐๕๓ ๘๘๙ ๕๕๖

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒

ภาพกิจกรรมการนำเสนอผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
โครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมือง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒

ที่ ศธ ๐๔๐๒๑/ว๑๕๗๕

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒
ถนนสอฮี-กระนวน อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์

๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ผลการคัดเลือกผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโนนสังกัต

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒
ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๖

ตามที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ ได้ดำเนินการคัดเลือก
ผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ตามโครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
ประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมือง ในวันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เวลา ๐๘.๓๐ น. เป็นต้นไป
ณ ห้องประชุมโปงลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ นั้น

บัดนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ ได้ดำเนินการคัดเลือกผล
การคัดเลือกผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เสร็จสิ้นแล้ว จึงขอแจ้งผลการ
คัดเลือกให้กับโรงเรียนสังกัตทราบ รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรเชษฐ์ พละเอ็น)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
โทร. ๐ ๙๗๕๑๔ ๕๕๕๕

ประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒
เรื่อง ผลการคัดเลือกผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

ตามที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ ได้จัดทำโครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมือง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาในสังกัดมีหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่นและพัฒนาเทคนิคการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมืองที่หลากหลาย โดยได้ดำเนินการคัดเลือกผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในวันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ นั้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ ได้ดำเนินการคัดเลือกผลการคัดเลือกผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เสร็จสิ้นแล้ว จึงขอประกาศผลการคัดเลือกผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ดังนี้

รางวัลชนะเลิศ

นางสาวนาตยา เนียมชัยภูมิ โรงเรียนนาค้อวิทยาคม

ชื่อผลงาน การบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และ วิทยาการคำนวณ "ไท่ญ้อเฮฮา ภูมิปัญญาท้องถิ่น"

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑

นางสาวธัญญารัตน์ ทองวิจิตร โรงเรียนหัววังวิทยาคาร

ชื่อผลงาน kids ดี เรียนรู้ สืบสาน ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

นางสาวสุสิพร อุ่นศิริ โรงเรียนบ้านแสนสุข

ชื่อผลงาน ประวัติวิถีถ้าหัก

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๒

นางสาวกนกพรณ พิมบุตร โรงเรียนคำไฮวิทยา (ยางตลาด)

ชื่อผลงาน ย้อนรอยอดีตผ่านแหล่งเรียนรู้ชุมชน สืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น พื้นที่ศักดิ์สิทธิ์แห่งหมู่บ้านอีสาน ตอนปู่ตา หมู่บ้านคำไฮ

รางวัลระดับเหรียญทอง

นางพาริณี ขาสีวรรณ โรงเรียนนาค้อวิทยาคม

ชื่อผลงาน พรมเช็ดเท้าไท่ญ้อตามรอยพ่อสู่วิถีความพอเพียง

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายสุรเชษฐ์ พลละเอ็น)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒